

Zdravé město
Nový Jičín

Hodnotící zpráva projektu Zdravé město a MA21

2024

„Hodnotící zpráva je nástrojem, jak informovat o jednotlivých aktivitách realizovaných ZM a MA21 v předchozím roce“

Základní informace o projektu Zdravé město a MA21

Projekt Zdravé město

Projekt Zdravé město (dále jen ZM) je mezinárodním projektem, jež iniciovala OSN – Světová zdravotní organizace (WHO) v roce 1988. Během patnácti let se do projektu zapojilo přes 1300 Zdravých měst, obcí a regionů ve 30 evropských zemích. Po roce 1989 se myšlenky uvedeného projektu začaly realizovat i v ČR. V roce 1994 vytvořilo jedenáct aktivních měst asociaci s názvem Národní síť Zdravých měst ČR (NSZM). NSZM ČR má 134 členů, s regionálním vlivem na 2558 měst a obcí, ve kterých žije 6,089 milionu obyvatel (57 % populace ČR). Zdravé město, obec, mikroregion, kraj je prestižní označení pro municipality, která je aktivně zapojena do mezinárodního Projektu Zdravé město. Ačkoliv ZM má organizační zázemí úřadu, není pouhou „úřední aktivitou“, jedná se zejména o projekt komunitní – otevírá prostor pro posilování aktivity a zájmu obyvatel. ZM podporuje kvalitu veřejné správy, kvalitu strategického plánování a řízení s ohledem na udržitelný rozvoj a podporu zdraví a aktivně se ptá svých obyvatel na jejich názory.

Místní Agenda 21

Agenda 21 je program pro 21. století, který přináší všem zemím světa určitý návod, jak zabránit dalšímu zhoršování stavu životního prostředí a přitom zlepšovat hospodářské i sociální podmínky života na této planetě. Míra využívání přírodního bohatství by přitom neměla přesáhnout schopnost jeho obnovy či nalezení adekvátní náhrady. Místní Agenda 21 je proces, který usiluje o aplikaci těchto obecných zásad v konkrétních podmínkách měst, obcí a regionů. Místní Agenda 21 (MA21) prostřednictvím zkvalitňování správy věcí veřejných, strategického plánování a řízení a aktivního zapojování veřejnosti do života města pomáhá zvyšovat kvalitu života obyvatel měst, obcí a regionů. Je to proces, který není dán zákonem ani vládním nařízením a závisí na vůli místních úřadů a pomoci dalších klíčových partnerů: neziskových organizací, škol, podnikatelů, sdružení a veřejnosti samé. Přesto vychází z oficiálních závazků, ke kterým se Česká republika připojila na tzv. Summitu Země v Riu de Janeiro v roce 1992 společně s dalšími desítkami zemí světa.

Národní síť zdravých měst České republiky

Národní síť Zdravých měst České republiky (NSZM) je asociací municipalit v České republice, která má podporovat praktickou realizaci udržitelného rozvoje, zdraví a kvalitu života v podmínkách obcí, měst a krajů. NSZM byla založena roku 1994 s cílem podporovat kvalitu veřejné správy na místní a regionální úrovni pomocí zavádění mezinárodně uznávaných postupů (Projekt Zdravé město, MA21, atd.) NSZM je certifikována ze strany Světové zdravotní organizace (WHO) a poskytuje svým členům odbornou platformu pro zajištění spolupráce, poskytování informací a služeb.

Projekt Zdravé město Nový Jičín a MA21

Členství města Nový Jičín v NSZM schválilo Zastupitelstvo města na svém 2. zasedání dne 5. 3. 2015 (usnesení ZM č. 66/2/2015).

Politické a organizační zázemí:

- **Politik Zdravého města a MA21**

Mgr. Ondřej Syrovátka – místostarosta města Nový Jičín

Politikem projektu ZM a MA21 byl místostarosta Mgr. Ondřej Syrovátka. Zastupitelstvo města jej do této funkce jmenovalo 24. 10. 2022.

Politik zastřešuje základní procesy v rámci Zdravého města a MA21 navenek. Aktivní spolupráce politika je nezbytnou podmínkou úspěšného fungování ZM a MA21. Odpovídá za strategickou část projektu, za prosazování zdraví, udržitelného rozvoje a kvality života.

- **Koordinátorka Zdravého města a MA21**

Bc. Markéta Jánošíková – referentka Odboru rozvoje a investic

Koordinátorkou projektu ZM a MA21 Nový Jičín byla Bc. Markéta Jánošíková, která byla do funkce jmenována usnesením z 2. zasedání Zastupitelstva města Nový Jičín, konaného dne 19. 12. 2022 s číslem usnesení 97/2Z/2022.

Koordinátor Zdravého města a MA21 je pracovníkem úřadu, který procesy Zdravého města a MA21 komplexně sleduje, vyhodnocuje a přináší potřebné podněty a inovace. Hlavním úkolem koordinátora je aktivní zájem o problematiku MA21, pracovní píle, samostatnost a schopnost vyjednávat.

- **Komise Zdravého města Nový Jičín a MA21**

Usnesením Rady města Nový Jičín byla dne 09. listopadu 2022 jmenována Komise Zdravého města Nový Jičín a MA21 (usnesení RM č. č. 40/2R/2022). Komise je poradním orgánem rady, který odborně a manažersky dohlíží na procesy Zdravého města a MA21. Vyslovuje se ke koncepčním i operativním otázkám, jež mohou mít vliv na zdraví, udržitelný rozvoj a kvalitu života ve městě. Aktivně spolupracuje na rozvoji Zdravého města a MA21 ve městě. V roce 2023 se komise sešla celkem sedmkrát. V komisi jsou zastoupeni aktivní občané zastupující podnikatelský, neziskový a veřejný sektor.

Předsedou komise byl zvolen p. Jiří Adamec.

Členové komise:

- Eva Valentová (členkou do 21.1.2025)
- Jiří Adamec
- Jana Holáňová
- Dan Šmajstrla
- Matyáš Kuchařík
- Jiří Klein
- František Knop

- Dalibor Janošek
- Jan Macháček
- Julie Bílková
- Šárka Sochorová (členkou do 8.7.2024)
- Jan Faluši (členem do 20.11.2024)
- Lucie Tovaryšová
- Monika Krutílková

Tajemník komise:

Markéta Jánošíková – koordinátorka Zdravého města a MA21

Zhodnocení aktivit a kampaní za rok 2024

Kampaň Daruj krev se Zdravým městem

V průběhu celého měsíce května probíhala ve spolupráci s Nemocnicí AGEL Nový Jičín kampaň Daruj krev se Zdravým městem, jejímž cílem bylo motivovat občany, aby pomohli zajistit dostatečnou zásobu krve a krevních složek pro pacienty. Drobné odměny od Zdravého města obdrželi všichni dárci, kteří si pro darování krve zvolili některý z těchto termínů: 06., 13., 20. či 27. května (jednalo se o květnové pondělky). V předešlých letech byly motivování především prvodárci. V roce 2023 se Zdravé město rozhodlo odměnit každého dárce, který se rozhodl darovat krev a tomu tak bylo i v roce 2024.

Kampaň Do práce na kole

Letos se konal již **14. ročník** celorepublikové kampaně podporující udržitelnou mobilitu tím, že motivuje lidi k tomu, aby při cestě do práce nechali auta doma a přepravovali se do práce na kole, na koloběžce, na skateboardu, in-linech, pěšky nebo poklusem.

Tak jako každý rok byl květen měsícem, kdy mohli účastníci kampaně jezdit a chodit do práce na vlastní pohon, mohli si také zapisovat své jízdy a trasy vykonané ve volném čase. K výzvě se připojilo **25 355** účastníků a účastnic z **55 měst a 1794 organizací** (např. v loňském roce to bylo 25 625 osob).

Město Nový Jičín se do kampaně zapojilo již po desáté. Opět mohly soutěžit 2 – 5 členné týmy. Účastníci si během celého měsíce května poctivě zapisovali nachozené, najeté kilometry či domácí cvičení. Za město Nový Jičín se do akce Do práce na kole celkem registrovalo 52 týmů s celkovým počtem 147 účastníků. A společně zdolali vzdálenost o délce 36 215 km.

Poděkování patří partnerům, kteří akci podpořili: Allianz pojišťovna – Šarady & Šrámková, AS FITNESS, BESIP, Cukrárna a kavárna Sauro, Chata Svinec, Jesenický pramen, K – Bikes, spol. s r.o., MADE FOR TRAILS s.r.o., Nemocnice AGEL Nový Jičín, Občerstvení K+K, Tomáš Kratochvíl Allianz, Solná jeskyně Siesta, Město Nový Jičín a Zdravé město Nový Jičín.

Kampaň Uklid'me Česko

Město Nový Jičín se pravidelně připojuje ke kampani „Uklid'me svět/uklid'me Česko. Tato kampaň je dobrovolnickou úklidovou akcí, která probíhá na území celé České republiky (a dokonce i na pár místech mimo ní). Cílem této kampaně je uklidit nelegální černé skládky a nepořádek. V sobotu 6. dubna se přes 60 dobrovolníků, malých i velkých, sešlo, aby uklidili okolí Rakovce. Ruku k dílu připojili mimo jiné novojičíňští skauti, školáci z místních ZŠ, členové Komise Zdravého města a MA21 a klienti chráněného bydlení ARCHA Nový Jičín. Díky jejich společnému úsilí bylo během dopoledne sesbíráno kolem 42 pytlů odpadu, což představuje přibližně 600 kg. Mezi neobvyklé nálezy patřila velká matrace, malá pneumatika a buben z pračky. Technické služby města Nový Jičín se postaraly o odvoz odpadu. Na závěr akce se účastníci sešli v restauraci Na Prachárně.

město
Nový Jičín

Jarní cyklojízda

Jarní cyklojízda patří k tradičním oblíbeným akcím pořádaným Zdravým městem Nový Jičín. Letošní Jarní cyklojízda se konala v pátek 24. května 2024, start byl naplánován na 16:00 na Horním nádraží, odkud se po cyklostezce Koleje společně cyklisté přesunuli na výletišť u Zrzávky. Na začátku akce každý účastník obdržel drobnou pozornost. Součástí akce byl i doprovodný program a testovací jízdy na elektrokolech zn. Crussis.

Evropský týden mobility

Zdravé město Nový Jičín se letos opět připojilo k Evropskému týdnu mobility, který probíhal od 16. do 22. září 2024. Hlavním smyslem kampaně bylo podpořit změnu chování ve prospěch aktivní mobility, veřejné dopravy a dalších nízko emisních dopravních řešení. Tématem pro rok 2024 bylo „náš společný prostor“.

V rámci Evropského týdne mobility v Novém Jičíně bylo naplánováno několik zajímavých akcí, které měly podpořit udržitelnou dopravu a zdravý životní styl. Pro děti z mateřských a základních škol byl připraven speciální program v areálu ZŠ Dlouhá, kde se mělo slavit 20. výročí dětského dopravního hřiště. Bohužel, kvůli nepříznivému počasí musela být tato akce zrušena.

město
Nový Jičín

Další plánovanou akcí byla tradiční podzimní cyklojízda na Čerťák. Trasa cyklojízdy vedla přes les, avšak v době konání byl vydán zákaz vstupu do lesů ze strany Lesy ČR kvůli nebezpečí pádů podmáčených stromů v důsledku povodní. Z tohoto důvodu musela být cyklojízda zrušena.

Navzdory těmto nepříznivým okolnostem se podařilo uspořádat akci Snídaně u radnice. Ve čtvrtek 19. září v čase od 6:30 do 8:00 hodin byla pro všechny, kteří nechali doma auto a vydali se po svých připravena snídaně u radnice zdarma.

město
Nový Jičín

**Pro všechny, kteří se dnes vydali
po svých, je připravena před
radnicí snídaně zdarma**

město **Nový Jičín**

Příznivci aktivní chůze se také mohli v září zdarma registrovat do Říjnové výzvy 10 000 kroků, která je zaměřena na jednotlivce. Cílem této výzvy je motivovat k pravidelné aktivitě vykonané po svých vlastních nohou, a to alespoň po dobu jednoho měsíce. Výzva 10 000 kroků pracuje s magickou hranicí deseti tisíc, což zhruba odpovídá 7,5 kilometru. Ve skutečnosti však stačí mnohem méně kroků, aby byl organismus odolnější. Důležitější než objem je spíše pravidelnost, svižné tempo a příjemné prostředí.

Další motivací k tomu aby lidé nechali svá auta doma a k přepravě využili raději kolo, veřejnou dopravu nebo chůzi, byl týden MHD zdarma. Po dobu celého týdne Evropské mobility mohli občané Nového Jičína využívat MHD zdarma.

MHD ZDARMA Evropský týden mobility 2024

16.-22.09.
2024

Zapojování veřejnosti do plánování a rozhodování

Pocitová mapa Centrum Nového Jičína 2024

Město Nový Jičín po šesti letech znovu předložilo veřejnosti pocitovou mapu města. Tento nástroj umožňuje občanům vyjádřit své názory a pocity ohledně různých míst ve městě, což je klíčové pro plánování budoucích úprav městské památkové rezervace a jejího okolí.

Vyplnění pocitové mapy probíhalo přes aplikaci a trvalo přibližně 10 až 15 minut. Občané měli možnost označovat místa v centru Nového Jičína, která nejlépe odpovídají na následující otázky:

1. Místo, kde se cítím příjemně (kde je to atraktivní) a proč?
2. Místo, kde se cítím nepříjemně (kde to není atraktivní) a proč?
3. Tady se necítím bezpečně.

4. Tady bych dal/a více zeleně.
5. Místo, kde by se mohlo něco vylepšit v cyklo dopravě.

Pocitová mapa bude sloužit jako podklad pro budoucí urbanistické plánování a rozvoj města. Výsledky této mapy mohou významně ovlivnit nasměrování budoucích investic a pomoci městu lépe reagovat na potřeby a přání svých obyvatel.

Výsledky pocitové mapy dostupné na: <https://pocitovamapa.nszm.cz/novy-jicin-2024/>

Participativní rozpočet

Město Nový Jičín roce 2024 vyhlásilo 7. ročník výzvy Projekty pro Nový Jičín, v rámci kterého mohli občané a zástupci spolků s působností na území Nového Jičína předkládat své návrhy na konkrétní vylepšení života v Novém Jičíně.

V minulosti byla tak vyčleněna částka 400 000 Kč včetně DPH a náklady na provedení jednoho projektu mohly dosáhnout až 200 000 Kč včetně DPH. V roce 2024 došlo k upravení pravidel výzvy a těch bylo hned několik:

1. Došlo k navýšení celkově alokované částky na 500 tisíc korun včetně DPH
2. Podpořen bude pouze 1 vítězný projekt.
3. Celková výše nákladů na jeden projekt může být až 500 tisíc korun včetně DPH.
4. Podmínkou podání projektu do výzvy bude doložení jmenného seznamu minimálně 30 osob podporujících daný projekt (dříve to bylo 20).

Své návrhy předložili 3 předkladatelé, kteří přihlásili tyto projekty:

- Multigenerační hřiště
- Veřejná griloviště 2024
- Revitalizace Hückelových vil II. – mobiliář pro zpřístupněný areál

Po hodnocení příslušných odborů Městského úřadu předkladatelé své projekty prezentovali na veřejném projednání komise Zdravého města a MA21. Poté rada města rozhodla, že do veřejného hlasování postoupí projekty Multigenerační hřiště a Veřejná griloviště 2024.

Veřejné hlasování probíhalo od 1. do 31. října elektronicky přes aplikaci Mobilní rozhlas a web. Do ankety se zapojilo celkem 209 občanů a každý hlasující mohl udělit 2 hlasy.

Vítězným projektem se stalo Multigenerační hřiště (205 hlasů). K realizaci projektu dojde v průběhu roku 2025.

Školní fóra na základních školách

V průběhu měsíce října a listopadu proběhla školní fóra na základních školách zřizovaných městem. Školní fóra tento rok proběhla po dvouleté pauze. Do aktivity, která vytváří prostor pro diskuzi žáků, vedení škol a města se celkem zapojilo cca 120 žáků ze škol ZŠ Jubilejní, ZŠ Tyršova, ZŠ Komenského 66 a ZŠ Komenského 68. Přestože se napříč školami projevují určité rozdíly v tom, co žáci oceňují a u čeho naopak vnímají prostor pro zlepšení, některé postřehy a náměty se však opakují.

Náměty ke zlepšení v oblasti škol často zahrnují konkrétní požadavky na opravu či pořízení nového vybavení či zázemí (nezrekonstruované učebny, šatny atd.), často jsou zmiňovány také mimoškolní aktivity, které žáci v prostředí školy vnímají jako důležité a atraktivní. Při hledání podnětů na zlepšení pro město často zaznívaly podněty na rekonstrukci a zvýšení bezpečnosti v prostředí autobusového nádraží, opakovaly se také požadavky na doplnění mobiliáře (koše, nádoby na tříděný odpad, lavičky) nebo rekonstrukce kina.

město
Nový Jičín

Vyhodnocení ročního Plánu zlepšování 2024

Vyhodnocení:

Zdravé město Nový Jičín v roce 2024 obhájilo svou pozici v kategorii „C“.

V Novém Jičíně, dne 17. 01. 2025

.....
Bc. Markéta Jánošíková

Koordinátorka ZM a MA21

.....
Mgr. Ondřej Syrovátka

Politik ZM a MA21